

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолияти худро ба самти ноил шудан ба ҳадафҳои дар Стратегияи миллии рушд пешбинигардида равона карда, баланд бардоштани сатҳу сифати зиндагии мардумро тавассути ҳалли масъалаҳои пешрафти устувори иқтисодӣ, тақвияти нерӯи инсонӣ, тақмили низоми идораи давлатӣ, тавсеаи имкониятҳои содиротии мамлакат, беҳтар кардани фазои сармоягузорӣ, инкишофи баҳши хусусӣ ва беҳбудии вазъи бозори меҳнат ҳадафи олиии худ эълон намудааст.

Эмомалӣ Раҳмон

Тоҷикистон кишвари дорои рушди устувор ва рақобатпазир буда, аҳолии он аз сатҳу сифати арзандаи зиндагӣ бо имкониятҳои баробар барои татбиқи нерӯи инсонӣ дар асоси баробарӣ, адолат ва эҳтиромгузорӣ ба шаъну шарафи инсон баҳра мебаранд.

Таърих гувоҳ аст, ки ниғаҳдории ваҳдати миллӣ, таъмини амнияти миллӣ, амалӣ намудани принципҳои адолати иҷтимоӣ ва самаранокии иқтисодӣ, беҳсозии некӯаҳволии мардум бо сарвари Пешвои муаззами миллат мухтарам Эмомалӣ Раҳмон амалӣ гардида истодааст.

Рисолат ва моҳияти пешрафти минбаъдаи мамлакат – ин бунёди Тоҷикистони соҳибистиклол ва аз лиҳози иқтисодию сиёсӣ босубот мебошад.

Дар давоми 30 соли охир Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти бунёди давлати соҳибхитӣ, демократӣ, ҳуқуқбунёд, дунявӣ, ягона ва иҷтимоӣ ба муваффақиятҳои назаррас ноил шуд. Ин муваффақиятҳо аз нигоҳи иқтисодӣ ва иҷтимоӣ равшану возеҳ буда, асосан, ба тӯфайли иродаи қавии сиёсии роҳбарияти кишвар мухтарам Эмомалӣ Раҳмон ба даст омадаанд.

Маврид ба зикр аст, ки маҳз Истиклолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон роҳи ояндаи моро муайян кард. Худшиносии миллӣ, дарки ватандорӣ, ҳаллу ҷасли мустақилонаи масъалаҳои иҷтимоию иқтисодӣ,

бунёди ҷомеаи демократию ҳуқуқбунёд аз муҳимтарин рукнҳои суннатҳои истиқлолият буда, барои рушди минбаъдаи кишварамон такони ҷиддӣ бахшид.

Ҳадафи олии давлат ва Ҳукумати мамлакат таъмини рушди устувори иқтисодии кишвар тавассути баланд бардоштани самаранокии истифодаи захираву имкониятҳои мавҷуда, дарёфти манбаъҳои нави рушд, тараққӣ додани соҳаҳои илму маориф, тандурустӣ, инкишофи нерӯи инсонӣ ва бо ҳамин роҳ мунтазам беҳтар кардани сатҳи сифати зиндагии мардуми шарифи Тоҷикистон мебошад.

Ин ҳадафҳо ҳар як фарди бонангу номуси кишварро вазифадор месозад, ки дар роҳи бунёди давлати демократию ҳуқуқбунёду дунявӣ саҳмгузор ва баҳри пешбурди Ватани маҳбубамон сарчамӯ муттаҳид бошанд. Доир ба ин масъала дар яке аз суханронҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ– Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон чунин зикр гардид: “Ман ба нерӯи созандаи тамоми мардуми шарифи мамлакат, аз ҷумла ҷавонони боғайрат ва занону бонувони ватандӯсту соҳибмаърифат эътимоди комил дорам ва дилпуруна изҳор менамоям, ки мо ҳама якҷо бо заҳмати содиқонаву ахлоқии худ то ҷашни мубораку муқаддаси сисолагии истиқлолу озодии Тоҷикистони маҳбубамон симои Ватани азизамонро то дурдасттарин гӯшаву канори он боз ҳам ободу зебо мегардонем”. Зеро вобаста ба ин андешаҳо ҳадафи олии рушди дарозмуҳлати Тоҷикистон - баланд бардоштани сатҳи зиндагии мардум бар пояи таъмини рушди устувори иқтисодӣ буда, баҳри ноилшавӣ ба ин ҳадафи олий, аз ҷумла таъмини истиқлолияти энергетикӣ ва истифодаи самарабахши нерӯи барқ, раҳой аз бунбасти коммуникатсионӣ ва табдил ба кишвари транзитӣ, таъмини амнияти озуқаворӣ ва дастрасии аҳоли ба ғизои хушсифат ва вусъатдиҳии шуғли пурмаҳсул барои 15 соли оянда муайян карда шудааст.

Саъю кӯшиши Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои расидан ба хар як мақсади гузошташуда беназир аст. Масалан, барои расидан ба истиқлолияти пурраи энергетикӣ лоиҳаҳои хурду калони инвестиционӣ амалӣ шуда истодаанд. Махсусан, шумораи нерӯгоҳҳои барқии обии хурд зиёд гардида, барои бо нерӯи барқ таъмин намудани аҳолии маҳалҳо хизмат мерасонанд. Сохтмони НБО-и «Роғун», ки мувофиқи лоиҳа нерӯгоҳи калон ба ҳисоб меравад, босуръат давом ёфта истодааст. Инчунин, барои таъмини пурраи озуқаворӣ дар соҳаи кишоварзӣ ислоҳоти иқтисодӣ гузаронида шуда истодааст. Дар тамоми ҷаҳон исбот шудааст, ки моликияти коллективӣ ба замин ғайрифоиданок мебошад. Бинобар ин, ба шахсони алоҳида додани замин боиси соҳиби аслӣ гардидани он мешавад. Мувофиқи дастуру супориши Сарвари мамлакат аз заминҳои обӣ бояд дар як сол то се маротиба ҳосил гирифта шавад. Кушодани заминҳои нав, кишти такрорӣ, тағйирдиҳии шакли моликият, таъминкунӣ бо тухмиҳои баландсифат ин ҳама чораҳои мебошанд, ки ба истифодаи оқилонаи замин нигаронида шудаанд.

Ҳамчунин, дар баробари ин ҳадафҳои иқтисодии стратегӣ масъалаи таъмини шуғли аҳоли низ муҳим мебошад. Чунки қисми зиёди аҳолии аз ҷиҳати иқтисодӣ фаъоли мамлакати мо ҳамчун муҳоҷири меҳнатӣ ба хориҷи кишвар мераванд. Аз ин сабаб, Тоҷикистон ҳамчун мамлакат зарари калони иқтисодӣ мебинад. Агар шахрвандони Тоҷикистон дар дохили кишвар кор кунанд, иқтисоди Тоҷикистон боло рафта, аз ҳисоби даромади онҳо ба буҷети давлат маблағҳои зиёд ворид мегардад. Вобаста ба ин масъала Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон чораҳои амалӣ андешида истодааст.

Дохилшавии ҷумҳурӣ ба низоми хоҷагии ҷаҳонӣ барои инкишофи минбаъдаи қувваҳои истеҳсолкунанда, ташаккул ёфтани сохтори хоҷагии халқ ва иқтисодии содиротии кишвар замина гузошт. Ҷиҳати ноил гардидан ба Ҳадафҳои рушди ҳазорсола дар ҷумҳурӣ Стратегияи миллии рушд барои давраи то соли 2030 ва Стратегияи паст кардани сатҳи камбизоатӣ қабул гардиданд. Мақсад ва амалигардонии онҳо то дуҷоним

баробар афзоиш додани маҷмӯи маҳсулоти дохилӣ ба ҳар сари аҳоли ва ду баробар паст кардани сатҳи камбизоатӣ мебошад, ки ин ҳадафҳо то ба имрӯз давра ба давра иҷро гардида истодаанд.

Давоми 30 соли Истиқлолияти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун давлати соҳибистиклолу демократӣ дар арсаи байналмилалӣ, зимни барқарор намудани муносибатҳои дипломативу тичоратӣ бо мамлакатҳои ҷаҳон, узвият дар созмонҳои бонуфузи байналмилалӣ ва минтақавӣ, ниҳодҳои байналмилалӣ молиявӣ ва ба роҳ мондани сиёсати иқтисоди хориҷии кишвар ба дастоварҳои муҳими иқтисодӣ ноил гардид.

Имрӯз Ҷумҳурии Тоҷикистон бо зиёда аз 120 кишвари дунё робитаҳои тичоративу иқтисодиро барқарор намудааст. Дар ин давра якҷанд корҳои зиёд барои ҳамгироии кишвар бо созмонҳои минтақавӣ ва ниҳодҳои байналмилалӣ молиявӣ аз қабili Иттиҳоди кишварҳои мустақил, Иттиҳоди Аврупо, Иттиҳоди иқтисодии АвруОсиё (ЕврАзЭС), Созмони Ҳамкории Шанхай (ШОС), Созмони ҳамкории иқтисодӣ (ЭКО), Бонки ҷаҳонӣ, Бунёди байналмилалӣ Асёр, Бонки аврупоии сармоягузорӣ, Бонки аврупоии таҷдид ва рушд, Бонки осиёии рушд, Бонки исломии рушд, Бонки осиёии сармоягузорию инфрасохтор ва дигарҳо ба анҷом расонида шуд.

Дар баробари ин, Ҷумҳурии Тоҷикистон 2 март соли 2013 159-умин давлати узви комилҳуқуқи Созмони Умумиҷаҳонии Савдо гардид. Узвияти Тоҷикистон дар ин созмони бонуфуз барои рушди минбаъдаи ҳамкории гуногунҷанба бо кишварҳои аъзо ва рушди саноати кишвар бо мақсади мутобик намудани заминаи меъёрию ҳуқуқи кишвар ба талаботи умумибашар, истеҳсоли маҳсулоти тайёри рақобатпазир, инчунин зиёд шудани гардиши савдои хориҷӣ, ғоидовар гардидани содироти молҳои ватанӣ, беҳтар намудани фазои сармоягузорӣ, дарёфти бозорҳои нав, болоравии маърифатнокии соҳибкорони ватанӣ ва афзоиши сармоягузорию хориҷӣ, таъсиси марказҳои муосири логистикӣ, рушди долонҳои байналмилалӣ

коммуникатсионӣ, нақлиётӣ ва иқтисодӣ заминаҳои мусоидат фароҳам овард.

Яке аз марҳилаҳои муосир баҳри пешбурди иқтисодиёт ин иқтисоди рақамӣ мебошад, ки Тоҷикистон низ ба ин марҳилаҳо фарогир шуда истодааст. Роҷеъ ба ин, дар Паёми Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон чунин андеша ироа гардид: "Сармояи инсонӣ ҳамчун муҳаррики пуриқтидор ба пешрафти инноватсия ва технологияҳои нав мусоидат мекунад ва бинобар ин, илми муосири ватанӣ бояд ҷавобгӯро бештар ба илмомӯзӣ, татбиқи лоиҳаҳои инноватсионӣ ва таҳқиқи масъалаҳои иқтисоди рақамӣ сафарбар намояд".

Дар шароити имрӯза Тоҷикистон рушди иқтисодиёти рақамиро бо татбиқи технологияҳои ахборӣ идора намуда, роҳҳои таъмини бехатарии онро низ коркард намудааст. Иқтисоди рақамӣ бо сабаби қобилияти ҷамъоварӣ, истифода ва таҳлили миқдори зиёди иттилоотии аз тарафи компютер дастрасшаванда, яъне маълумоти рақамӣ бо суръати бениҳоят баланд идома дорад.

Имрӯзҳо дар мамлакат якҷанд марҳила ва лоиҳаҳои рушди иқтисодиёти рақамиро, аз ҷумла дар соҳаҳои хоҷагии деҳот, хизматрасониҳои иҷтимоӣ ва истифодабарии захираҳои ахборӣ бо таъмини дастурҳо ва намудҳои хизматрасонии электронӣ, дар муассисаю корхонаҳои хусусӣ, паркҳои технологӣ ва марказҳои хизматрасонӣ, дар шароити муосир, технологияи алоқа ва рушди хизматрасониҳои шабакавӣ, рушди хизматрасониҳои ҳозиразамони телекоммуникатсиониро бояд ҷорӣ намуд. Ҳамчунин, дар идоракунии давлат ва соҳаҳои иқтисодиёт хизматрасониҳои ҳозиразамони электрониро ҷорӣ карда, бо кӯмаки иқтисодиёти рақамӣ тиҷорати электронӣ ва дастури таъминоти бозорино бояд рушд дод ва сегменти Интернетии миллӣ, ташкили медиа - контентии рақамӣ, захираҳои моддӣ -

техникӣ ва иқтисодиро бо роҳи рушд ва таклифҳо коркард ва татбиқ намуд.

Агар тайи се даҳсолаи охир ба Паёмҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомалӣ Раҳмон таваҷҷӯҳ намоем, ҳамаи он ҳидоятҳо барои фароҳам овардани шароити боз ҳам беҳтари зиндагӣ, баланд бардоштани нуфузи Ватани маҳбубамон - Тоҷикистон аҳамияти хоса доранд.

Соли 2021 барои Тоҷикистони азизамон соли махсус, яъне чашни бузурги 30-солагии Истиқлоли давлатӣ мебошад.

Барои боз ҳам хубу хотирмон истиқбол намудани ин чашни бошукух Ҳукумати мамлакат дар масъалаи сохтмон ва таъмиру азнавсозии муассисаҳои соҳаи илму маориф афзалияти аввалиндараҷа медиҳад. Дар ин раванд дар Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ бизнес ва сиёсати Тоҷикистон сохта ба истифода додани Маҷмаи варзишӣ, Парки технологӣ, марказҳои омӯзиши Аврупо ва забонҳо, маркази тестӣ, лабораторияи инноватсионӣ, факултети муштаракӣ тоҷикистонию узбекистонӣ, азнавсозӣ шудани даромадгоҳи бинои асосӣ, сафолакпӯш шудани роҳравҳо, ба пуррагӣ аз таъмир баровардани маҷлисоҳои бинои асосӣ идомии амалҳои созандагӣю бунёдкорист, ки солҳои охир ба истиқболи шоистаи чашни 30-солагии Истиқлоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба анҷом расиданд.

Ҳамзамон, дар доираи эълон гардидани «Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф» қорӣ намудани ихтисосҳои информатика, математика-информатика, соҳибкорӣи иҷтимоӣ, иқтисодиёти рақамӣ, химояи як рисолаи номзадӣ дар риштаи илмҳои физика - математика, ғолибияти донишҷӯён дар онлайн-олимпиадаи байналмилалӣи кушоди донишҷӯён, олимпиадаи ҷумҳуриявӣ барои дарёфти Ҷоми Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон аз фанни математика, таълифи 3 китоби дарсӣ, 25 мақолаи илмӣ ва 5 дастури таълимию методӣ, баргузориҳои Форуми ҷумҳуриявии иқтисодӣ дар мавзӯи «Таъмини рушди устувор ва рақобатпазирии

иктисодиёти Тоҷикистон дар шароити ҷаҳонишавӣ» бо ҷалби коршиносон, олимону мутахассисони соҳавӣ, соҳибкоруно намояндагони муассисаҳои илмӣ таълимӣ ва роҳбарону намояндагони ширкатҳои ватанӣ, конференсияи илмӣ амалии олимону профессорон ва муҳаққиқони ҷавон таҳти унвони «Рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар низоми ташаккули иқтисодиёти рақамӣ» ҷоннок намудани фаъолияти маҳфилҳои илмӣ “Риёзиёт дар иқтисодиёт”, «Олами математика», “Ҳозирҷавобони математикӣ” тибқи нақшаи типии таълимии зиёд шудани миқдори кредитҳои фанҳои риёзӣ-табиатшиносӣ ва техникӣ (математикаи олӣ, физика, информатика, барномасозӣ) аз тадбирҳои муҳим ба ҳисоб мераванд.

Олимону профессорони Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон бо мақсади истиқболи сазовори ин санаи муҳими таърихӣ монографияи илмӣ дастаҷамъонаро таҳти унвони **«Иқтисодиёти Тоҷикистон дар солҳои истиқлолият: таърих, хусусият ва дурнамои рушд»** омода намуданд.

Монографияи мазкур баҳри арзёбӣ намудани дастовардҳои назаррас дар самти таъмини рушди босуботи иқтисодиёти миллӣ дар даврони истиқлолият баҳшида шуда, масъалаҳои гуногуни иҷтимоиву иқтисодӣ, сиёсӣ ҳуқуқиро инъикос менамояд. Алалхусус, дар монография мавзӯҳои татбиқи ислоҳоти бозорӣ аз оғоз то давраи ҳозира, ҷанбаҳои сиёсии дастовардҳои иқтисодӣ дар ҳоҷагии миллӣ, иқтисодии захиравии Ҷумҳурии Тоҷикистон: ҳолат ва самтҳои истифодаи он дар солҳои истиқлолият, расидан ба ҳадафҳои стратегияи миллӣ, рушди соҳаҳои гуногуни ҳоҷагии миллӣ, аз ҷумла комплекси энергетикаи Тоҷикистон: муаммо, барқароршавӣ ва дурнамо, саноати Тоҷикистон дар солҳои истиқлолият; ҳолат ва дурнамои рушд, илм ва инноватсияи Тоҷикистон дар давраи истиқлолият, таъмини амнияти озуқаворӣ, рушди соҳаи кишоварзӣ, комплекси фароғатии иқтисодиёти миллӣ, инфрасохтори роҳу нақлиёт дар давраи ташаккули истиқлолият ва ғайра

бахшида шуда, андеша ва таҳлилҳои олимони мавриди баррасии илмӣ қарор гирифтааст.

Қомеани меҳнатӣ ва қулли устодони донишгоҳ ҷиҳати таъмини иҷрои дастури супоришҳои Пешвои муаззами миллат ва вазифаҳои муҳиму арзишмандро, ки Ҳукумати мамлакат пешбинӣ менамояд, ба хоҳири беш аз пеш беҳтар ба роҳ мондани раванди таълиму тарбия, баланд бардоштани савияи дониши мутахассисони ояндасози меҳан, таъмини пешрафти илм, татбиқи усулҳои инноватсионӣ, робитаи илму истеҳсолот, вусъати тафаккури илмию иттилоотӣ, баланд бардоштани савияи илмӣ ҷавонони соҳибмаърифат тадбирҳои судманд андешида, барои шукуфӣ ва пешрафти Ватани азизамон саҳми назаррас мегузоранд ва ҷашни муқаддаси 30-солагии Истиқлоли давлатиамонро бо руҳияи созанда пешвоз мегиранд.